

LÉTA SÁNDOR

EGYHÁZ ÉS SZÁMÍTÓGÉP – LEHETŐSÉGEK ÉS KIHÍVÁSOK AZ EZREDFORDULÓN*

-- Az egyház a Világhálón! --

*A világváros zengett. Ezer plakát üvöltött.
Az aszfalton megálltam. Az ordító plakátok
között megláttam Jézust. Szívét, az átdöföttet
mutatta, mint a Mágnest és hívta a világot.
Ezerszám ment az utcán a sok eltévedt bárány
s nem tudták, hogy reájuk vár Jézus ott oly árván.
(Mécs László: *Szegény Jézus*)*

Egyházunk számára nagyon fontos a kapcsolattartás. Eddig is üzenetek és levelek váltása által teremtette meg a közösségek (értem itt egyházi, baráti, testvérgyülekezeti közösségek) létrejöttének és megmaradásának alapjait. Fontos a kapcsolattartás akár egy gyülekezeten belül, akár a szórványban élő hívekkel, akár a távoli testvérekkel. A Bibliában Isten kapcsolatot tart fenn az emberekkel, prófétáival; ezért a képmására teremtett emberek lényegéhez tartozik a kommunikáció.

Egyházaink és szétszórtságban élő híveink megmaradásának egyik záloga ma is a jól működő kommunikáció. Hatékony kapcsolattartással megsokszorozhatjuk erőnket. Oda kell figyelniük arra, milyen korszerű eszközök lehetnek segítségünkre ebben. A számítógép segítségével az informatika és a világméretű kommunikáció életünk egyre fontosabb részévé válik. Eljött az ideje, hogy az egyházak is számot vessenek az információs társadalom kínálta lehetőségekkel.

Abból a megállapításból kiindulva, hogy „A tudás hatalom”, ma azt is elmondhatjuk, hogy: „Az információ hatalom.” Aki a leghamarabb jut a megfelelő információhoz, annak hatalom van a kezében. Aki megfelelő információt tud biztosítani a legrövidebb időn belül, annak mindig akadnak támogatói, fenntartói. Információáradatból áll a világ és benne az élet lüktetése. Nekünk nem szabad kimaradni belőle.

Az Internet egy újfajta kommunikációs lehetőséget kínál fel. A számítógép segítségével otthon is be lehet lépni az ún. Világhálóba, amely tele van mindenféle információval. Ezek az információk egyéni, szervezeti, közösségi, oktatási stb. honlapokon találhatóak meg.

---

* Elhangzott a február 11–12-én tartott teológiai csendesnapokon

„Csináljunk honlapot az egyháznak!” – mert az új technikát ki kell próbálni. Az egyház is közrebocsáthatja a maga információit ezen a Világhálón.

Felvetődnek a következő kérdések:

1. Mit keressen az egyház a Világhálón?
2. Milyen szolgáltatásokkal lépünk elő?
3. Kiknek készítjük internetes anyagainkat/szolgáltatásainkat?
4. Hol van a „probléma”?

1. Mit keressen az egyház a Világhálón?

A kérdés messzire vezet, ha tovább gondoljuk: mit keres az intézményes egyház a Világhálón? Tapasztalataink szerint: nem sokat, sőt gyakran nem is érti, miről van szó. Akkor ki válaszoljon a kérdésre? A teológusok gyakran a félelmeiket fogalmazzák meg, hiszen a háló világában elvesznek a tekintélyek, bárki mondhat bármit, könnyen elferdíthető a bibliai kijelentés. Szabad-e ilyen „veszélyes” közegbe belépnie az egyháznak?

Ezzel szemben az informatikusok azt mondják: az Internet a miénk; résztvevői formálják aki kimarad, az lemarad, és minél több keresztény anyagot teszünk föl, annál inkább hozzájárulunk egy emberi és keresztény tartalmú, formájú Világháló létrejöttéhez.

Mit akarunk tehát mi, az egyház tagjai a Világhálóval kezdeni?

– Kisebbségi, szórványokban élő csoportok számára nagy lehetőséget jelent az internetes kommunikáció. Egy új kommunikációs csatornát találunk, amely még nincs elrontva. Az elmúlt évtizedek és a jelen sok-sok hazugsága miatt sokan már nem is állnak szóba egymással. Az internetes médiának még nincsenek ilyen „történelmi terhei”. Itt lehet újat kezdeni, emberekkel újra találkozni, őszintén kommunikálni.

– Újra megtanulhatunk együtt dolgozni: elveszett a közös munka kultúrája, megmaradt helyette a magányos hősök ideálja, hisz nem szerette az elnyomó rendszer, ha összefogtak az egyházakban. Kevesen vagyunk, kevés lehetőséggel. Ha nem fogunk össze és nem osztjuk szét a feladatokat: csak kicsike eredményekre leszünk képesek.

– A jövő egyházát szeretnénk építeni. Ez lehet az összefoglaló gondolat. Nem egy internetes, virtuális egyházzól van szó, hanem a kétlábbal a földön járó hívők közösségéről, akik képesek napjaink legmodernebb technikáival is kezdeni valamit. Képesek felhasználni, alkalmazni azt Isten dicsőségére, az egyház javára, közösségek szervezésére és fenntartására, a másoknak való segítségre.

2. Milyen szolgáltatásokkal lépünk elő?

Legelterjedtebb a szövegek közzététele. Újságok és hírlevelek, nyilatkozatok és hitvallás, lexikonok és kézikönyvek anyagai, gyülekezetek bemutatkozása. Óriási segítség a kutatóknak és azoknak, akik pont az ilyen anyagokban érdekeltek. Viszont: jelent-e valamit a széles tömegeknek,

akik a Hálón „szörfözők” többségét alkotják? Nem kell-e másképp szólni hozzájuk?

A hálószoolgáltatás (www) célja megszabja mind a formai, mind a tartalmi kialakítás mikéntjét. A tartalmat elsődlegesen a közvetlen használók igényeihez kell szabni. (Információk magunkról; elérhetővé tenni saját szolgáltatásainkat, saját digitális könyvtárunkat, és kialakítani egy hasznos virtuális könyvtárat.) A legfontosabbnak az tűnik, hogy a honlap lehetőleg mindig aktuális legyen, ezért a szerkesztés nem egy ember (főleg nem csak a számítástechnikus) dolga.

A következő szolgáltatásokkal találkozhatunk: Együttműködés (networking), Helyzetértékelés (evaluation), Lehetőségek (vision, chances), Teológia és etika, Hírek és információ (information, news services), Tanulás (learning, training), Lelkigondozás (pastoral counselling).

3. Kiknek készítjük internetes anyagainkat/szolgáltatásainkat?

Mielőtt nekiállunk honlapot (vagy bármilyen kiadványt) készíteni, az első feladat a célcsoport(ok) meghatározása. Nálunk ma talán a következő három csoportot érdemes elkülöníteni:

a. Internet-használók tábora általában: az egyház iránt nem túlságosan érdeklődők, inkább csak speciális alkalmak és helyzetek kapcsán (amikor az ember régen a parókiára ment: családi gondok, temetés, esküvő, keresztelej.) Ez a csoport elsősorban fiatalokból és az átlagnál tehetősebbekből áll. Ők azok, akik sokszor csak egy kattintásnyira vannak a mi lapjainktól, de nem ezt választják, hanem máshova kattintanak. Vagy ha mégis, akkor rövid idő után tovább kattintanak. Mert a mi lapjaink nem olyan szépek, mint a nagy szolgáltatóké, ritkábban újul meg rajtuk a tartalom, és gyakran csak hosszú szövegek olvashatók rajtuk. Magunknak kell feltenni a kérdést: akarjuk-e őket elérni? (Misszió.) Mivel lehet „megfogni” őket? Ha nincs is erőnk, időnk és pénzünk olyan csillogó-villogó tartalom fenntartására, mint a nagy szolgáltatóknak („portalsite”-ok), milyen irányban induljunk, hogy minél többen odafigyeljenek?

b. Aktív egyháztagok: a gyülekezetbe több-kevesebb rendszerességgel járó emberek, akik szívesen benéznek az egyházi oldalakra. Innen is várják az aktuális híreket, az új gondolatokat és valamennyi lelki táplálékot. Őket nem riasztja a világi oldalakhoz képest jelenlevő fakóság és szövegtúlsúly, mert megszokták ezt az egyházban. Növekvő számuk biztos alapja lesz a jövőben lapjaink olvasóközönségének. Fölmerül a kérdés, nem kellene-e elsősorban velük foglalkozni, az ő igényeiket kielégíteni, hiszen ők állandó és hálás közönség lesznek, és az igényeiket is ismerjük többé-kevésbé.

c. Lelkészek és egyházi tisztségviselők: a „kemény mag”, akiknek már mindennapi munkájukhoz is szükségük van információkra és új kommunikációs lehetőségekre. Nekik tudunk a legtöbbet segíteni a lapszemlével, egy-egy jól működő levelezőlistával. Másrészt ők lehetnek a mi segítő-társaink, akik anyagokat küldenek, és keményebb kritikával illetik mun-

kánkat. Ha markánsan megfogalmazzák az igényeiket, nagy segítségünkre lehetnek.

4. Hol van a „probléma”?

– Gondot jelent az érdeklődés és a szükséges ismeretek hiánya; az angol nyelv hiányos ismerete.

– A rossz anyagi helyzet, amely nem teszi lehetővé megfelelő számítógépek vásárlását, vagy ha ezt legalább igen, még mindig kevés azok száma, akik megengedhetik maguknak az Internetre való rákapcsolódást.

– Mint említettük már: elsősorban (csak) szövegek kerülnek a Hálóra.

– Sok esetben nincs átgondolt tartalmi tervezés, még kevésbé projekt-szervezés: egy folyamatosan működő szolgáltatáshoz kellene tartalomszállítók, kivitelezők, az egészet össze kell fogni; ha ez hiányzik, Csipkerózsika-álmot kezd aludni a honlap, és leszoknak róla azok is, akik ideszoktak.

– Kevés emberünk és időnk van, sok helyen hiányzik a közegyházi/intézményes elismertség. Közegyházi támogatás nélkül (erkölcsi és anyagi is): hosszú távon nem megy.

– Mennyire próbáljunk felnőni, lépést tartani a világi szolgáltatásokkal? Szinte reménytelen: se pénz, se idő, se energia nincs rá, hogy ugyanazt a csillogást-villogást, aktualizált adattömeget elérhessük. Inkább meghúzó-dunk a háttérben?

Következtetések

Minden nehézség ellenére, nekünk igenlően kell állást foglalnunk ebben a kérdésben. Tudnunk kell:

A világhálón információk, vélemények cserélődnek ki és áradnak szét.

Fontos, hogy tudomására juttassuk a világnak, kik vagyunk mi, unitáriusok. A nagyvilágon sok hasonló gondolkodású emberre találunk, vagy ők találhatnak reánk.

Lényeges megszólaltatni Jézust a honlapunkon, és az Ő követésére hívni az embereket.

Brassai Sámuel mondotta, hogy „az unitárius vallás a jövő vallása”. Én a világháló segítségével látom ezt megvalósulni.

*A plakátok szavára a nép hol azt, hol ezt vett,
Ki kéjt, ki szív-kenőcsöt, ki pezsgőt, úri mámort,*

...

*A forgatagban álltam. A világváros zengett.
Csak most értettem meg, hogy az ordító plakátok
közt mit kereshet Jézus. Véres szívét, a szentet
mutatta, mint a Mágnest és hívta a világot.*

*Ezerszám ment az utcán a sok eltévedt bárány
s nem tudták, hogy reájuk vár Jézus ott oly árván.*

(Mécs László: *Szegény Jézus*)

HASZNOS HONLAPOK

Unitárius jellegű honlapok:

Petrozsényi Unitárius Egyházközség:

www.comtrust.ro/petrosani_unitarian_church

Székykeresztúri Unitárius Egyházközség:

www.geocities.com/CollegePark/Pool/4838/

Unitárius ösvény: www.tar.hu/szombatf/unitarizmus

Magyarországi Unitárius Egyház honlapja: www.extra.hu/mue/

Angol Unitárius Egyház honlapja: www.unitarian.org.uk

Unitarian Universalist Association: <http://www.uua.org>

Partner Church Council: <http://www.uua.org/uupcc>

Kanadai Unitárius Honlap: <http://www0.delphi.com/ccuo>

Harvest Hope információ: www.fuco.or/harvesthope

Starr King School: www.sksm.edu

Meadville-Lombard School: www.meadville.edu

Harvard Divinity School: <http://divweb.harvard.edu/>

Protestáns Teológiai Intézet Kolozsvár: <http://proteo.cj.edu.ro>

Romániai keresők:

www.transindex.ro – keresd a Linktárat!

www.top100.ro

www.start.ro

www.cauta.ro

www.click.ro

www.pcnnet.ro

Magyarország:

A magyar protestantizmus honlapja: <http://church.lutheran.hu/reformatio>

Username: reformatio Parola: einpw

Református Egyház: www.reformatus.hu

Evangélikus Egyház: www.lutheran.hu

Katolikus Egyház: www.katolikus.hu

Hollandiai Magyar Szövetség honlapja:

<http://www.geocities.com/federatio/>

Magyar keresők és egyéb:

www.hungariantop1000.com

www.hungary.com <http://top100.isys.hu>

www.net.hu/kiki

www.kincs.hu

www.heureka.net.hu

www.hudir.hu

www.erdely.com

Más keresők:

www.altavista.com
www.yahoo.com
www.mamma.com
www.hotbot.com
www.lycos.com
www.all4one.com
www.winsite.com
www.softseek.com
www.infoseek.com

Ingyenes honlap tárolók:

www.fortunecity.com
www.geocities.com
www.xoom.com
www.hypermart.net

Free email:

www.yahoo.com
www.freemail.hu
www.usa.net (www.netaddress.com)
www.email.ro
www.k.ro

SZABÓ GYULA

ALMÁSI MAGYAR MILLENNIUM

Úgy lehet, jól énekelték az „éjféli” Himnuszt Szilveszterkor a magyarok, mert ez a 2000-ik év elég „víg esztendő” hozott a magyarságnak. Az ünnepi megemlékezések, rendezvények, emlékkiállítások keresztül-kasul megtöltik a Kárpát-medencét, s még távolabbi helyeiről is a világnak hallani többek közt olyant, hogy „londoni magyar millennium”...Mi itt az almási ünnepünkkel nemcsak Londontól vagyunk távol, de még Biharkeresztéstől és a „testvérhely” Körösszakáltól is, különösen az ott meghúzott elválasztó határ miatt, holott abban elég közeliak volnánk, hogy ha ma kettős millenniummal emlékezünk a magyar államiság és magyar kereszténység ezer évvel ezelőtti kezdetére, ez az emlékezés minden „kettős állampolgársági” és „státusz törvényi” bonyodalom nélkül egy nemzettesté egyesít minket lélekben. Mert ha